Пагубната Първа световна война

Новини | Свят | на 11.11.2021 06:00

Защо говорим за това?

На 11 ноември се навършват 103 години от приключването ѝ. Разказваме какви последици е имала за света.

Днес живеем в мирни времена. Но светът е преживял и големи, световни войни. Но защо държавите започват да воюват, защо влизат в конфликт? Внезапно ли става? От днес за утре? Не. Това е като да запалиш една малка клечка, а от нея постепенно да стане голям пожар.

Как избухнала войната?

В началото на 20. век много държави завладявали територии и ставали все по-големи и силни. Превръщали се в империи. Други държави пък се страхували, че съседите им може да ги нападнат. Затова всички се въоръжавали. Увеличавали армиите си. После пращали агенти да шпионират съседите. Агентите носели тревожни новини: “Съседите отново се въоръжават! Трябва да направим нещо!”. Всеки подозирал всеки… Било необходимо само едно действие, което да запали пожара.

Това действие се случило през 1914 г. Австрийският принц престолонаследник Франц Фердинанд бил убит от сръбски терорист. Терористите имат крайни вярвания и нападат хора, за да всяват страх. Австрийците обаче си казали: “Тези сърби! Убиха престолонаследника, значи искат война!”. И обявили война на Сърбия. Това се случва в Сараево, днес столица на Босна и Херцеговина. Но това бил само поводът. Истинската причина за войната обаче била, че империята Австро-Унгария искала да запази своята сила. Тогава част от тази империя са били не само Австрия и Унгария, но и други държави - Босна, Хърватия, части от Полша, Чехия. А те са искали своята независимост.

И така, малките народи искали свобода, а големите пък да запазят своята мощ. Съвсем скоро от войната между Австрия и Сърбия пламнала цяла Европа. Нали помните - всеки подозирал всеки…

Кои са участниците?

Цели 40 държави започнали да воюват. Те сключвали съюзи помежду си, за да стават по-силни. Двата главни враждуващи съюза се наричали Централни сили и Антанта. Централните сили се ръководели основно от Австрия и Германия, а Антантата – от Великобритания, Франция и Русия. Оттук нататък пожарът запалил почти целия свят… Австро-Унгария обявила война на Русия, Германия на Португалия, Япония на Германия! България се включила на страната на Централните сили. Съединените щати дълго се опитвали да не участват. Но накрая, през 1917 г., застанали на страната на Антантата.

Какво значело това за обикновените хора?

Докато императорите кроели планове кой кого да нападне, на бойното поле умирали милиони войници. Държавите давали все повече пари за бойно снаряжение и битки, обикновените хора обеднявали и гладували. Тази война била опустошителна. Последиците за България също са били трагични. Имало е стотици хиляди загинали войници, хиляди ранени сред цивилното население. Много градове и села са били разрушени. Страната ни влязла в така наречена “национална катастрофа”.

Последиците

Войната продължила дълго - чак до 11 ноември 1918 г. Победител била Антантата. Империята Австро-Унгария се разпаднала. Отделили се нови, независими държави - отделна Австрия, отделна Унгария. Руската империя също се разпаднала. Независими станали държавите Финландия, Латвия, Естония… и много други. Картата на Европа се превърнала в пъстро одеяло от много малки нови държави. Не всички обаче били доволни от новите си граници. Имало отново за какво да спорят. Според историците

това довело до избухването и на Втората световна война.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/1702-pagubnata-parva-svetovna-voyna

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени